

בני אפרת

במוזיאון פתח-תקוה לאמנות

עבודותיו של בני אפרת הן מתקפה חריפה על החושים, התודעה והאמונות של הצופה. הן עוסקות בסוגיות בוערות לעצם החיים על פני אדמות, ולא בנושאים פנים-אמנותיים. "אמנות עוסקת בחיים, אך זו שלי עוסקת בעצם האפשרות לשרוד, להישאר בחיים" - מפרט אפרת, שמאז 1982 מתארך כל עבודה מעבודותיו בספירה שראשיתה בשנת מותו המשוערת, 2030. במיצב הווידאו נתיב האבדון, חורף 2065 שנוצר במיוחד לתערוכה הנוכחית, יצר האמן חוויה כוללת-כל העוטפת את הצופים בדימויים מוגדלים של הרס סביבתי ואסונות אקולוגיים.

התערוכה מאירה את מהלכה הרציף והעקבי של אמנותו של אפרת לאורך יותר מחמישה עשורים, ומראה כיצד, בראשית שנות ה-80 הבשיל עיסוקו המוקדם ביחסיותה של התפיסה החושית האנושית לעיסוק חלוצי בסוגיות מוסריות של השחתה אקולוגית וניצול של מינים חלשים. שניים מפסלי הווידאו שלו המוצגים בתערוכה מדגימים את עבודתו כפסל העובד עם אור כחומר גלם ופונה אל הכשלים והתעתועים של התפיסה החזותית של הצופה. רקוויאם לנמר האחרון בעולם הוא מיצב-מיצב חדש עם שנוצר עם המשורר רוני סומק, החוגג עשרים שנה לשיתוף הפעולה הראשון בין השניים בתערוכה "בית חרושת של הטבע", חורף 2046. העבודה החדשה היא ביטוי לשיתוף פעולה בין אמן חזותי למשורר באופן החורג מיחסי טקסט / איור מקובלים, והשוואת מהנימה האפוקליפטית השורה על התערוכה כולה.

התערוכה כוללת גם אסופה של שישה מתוך כ-140 סרטים ניסיוניים שיצר אפרת בשנים 1968-1975, (אוצרת: עדי אנגלמן) המיטיבים לייצג את הלכי המחשבה והיצירה שלו באותם ימים. אפרת החל ליצור את סרטיו ללא ניסיון או ידע מקצועי קודם בתחום, במטרה להמחיש מושג, רעיון או פעולה ולהציגם כקודמים לצורה ולמדיום. הסרטים, שעברו רסטורציה כחלק מפרויקט רחב הכולל את כל קטלוג הווידאו של האמן, מוצגים ללא כל פעולת עריכה או מניפולציה בדיעבד, מתוך כוונה לייצג אמת באמנות, ולא אשליה.

אפרת הוא אמן מושגי הנמנה עם הדור השני של אמנים פוסט-מינימליסטים שהחלו לפעול באמצע שנות ה-60. הוא זכה להכרה בינלאומית בזכות מיצגי-ציור על גבי הקרנות של סרטים, שהיו פורצי דרך לזמנם ועסקו בפער בין ייצוג ופעולה. בעקבות מפגש עם מדענים ידועי שם כקרל סייגן ומסעות לרואנדה ולקמבודיה, הפנה אפרת את כל מרצו לעיסוק בסוגיות חברתיות וסביבתיות, עמדה שהייתה נדירה בזמנה בקרב אמנים, והיום מוכיחה עצמה כרלוונטית מתמיד.

אוצרים: דרורית גור אריה ואבשלום סולימן

